

ANY III

NÚM 89

BARCELONA 9 MAIG 1890



SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número



Copia fot. de M. Matorrodona.

*Jacolina Garcia*



# LO MEU IDEAL



ESTAVA mitj amohinat y vaig sortir á passeig per distréurem un rato.

Era un día que 'l Sol brillava ab tota la seva forsa y esplendor, y com estavam en Febrer, los pacífichs habitants de la ciutat s' escampavan per los principals passeijos pera disfrutar ab anhel las delicias d' una bona temperatura, escasa y desitjada en la major part dels dias d' hivern.

¿Cap ahont anirás? vaig pensar, —cap allí ahont va tothom, al passeig de Gracia.

Allí s' estava passejant tot lo més distingit de la societat barcelonesa; aqui una senyora encopetada mostra joyosa las sevas gracias particulars ab cara festiva y empolvada; allá un senyor entrat en anys que passeija ufanós al costat de las sevas bellas y recatadas fillas; més enllá tres gomosos están observant fins los moviments més recóndits del gran número de senyoretas que per allí passan, saludantlas á cada pas ab saludos llarchs y geométrichs; en fi: allí están representadas exactament las costums externas y populars de la nostra societat moderna.

A mi que tant m' agrada la llibertat y naturalitat en tots los actes de la vida, l' espectacle solsament d' aquesta fingida y esforsada pulcritut, 'm repugna y 'm fastidia considerablement.

Aixis es que prompte vaig deixar lo passeig de Gracia y maquinament pujo en lo tranvía de circumvalació pera tornármem cap á casa.

'S removían encara dins mon pensament las ideas sobreditas quan also la vista y veig uns ulls que m' estavan observánt, pero ¡quins ulls! una companyera de viatge que seya en lo banch oposat, jove, senzilla y bonica, que al descubrir ma mirada va baixar la seva recatadament en vers un farsellet que portava damunt la falda.

Aquella cara era l' única cosa que en aquells moments podía distréure la meva imaginació.

Vet aqui lo meu ideal —vaig pensar desseguida— una noya bonica, senzilla y modesta! Si la seva moral acompanya dignament á lo seu físich ha de valer més que todas las grandesas fingidas de la terra.

Desde aquell moment no vaig tenir cap més pensament que profundisarla.

Pero, com comensar? de miradas ne cambiavam moltas, y hasta va semblarme que jo no li era indiferent.

Per fi, m' acudeix una idea que la poso en práctica immediatament.

Agafó la petaca, trech un cigarro y l' encénch, cuidant de que alguna partícula de fum passès rellisquent per son rostre.

Al ser á la tercera ó quarta pipada, 'm dirigeixo á ella resolutament.

—¿Que potser la molesta 'l fum del cigarro?— li vaig dir.

—No, senyor, no.— va respondrer mitx turbada.

—Es que estieh molt decidit á sacrificar lo meu gust sempre que tinga de causarli alguna molestia.

Una graciosa rialleta va ser la seva resposta que, la veritat, va desconcertarme, puig jo n' esperava un' altra per dar-me camí de proseguir la conversa.

Després d' un moment de pausa y veyent que 'ls moments eran precisos, me decideixo per atacar la qüestió á fondo y li dich:

—¿Sab que la seva cara es d' aquellas que després d' haverlas observadas, no s' olvidan tan facilment?

—Ay, ay; per qué?

—Perque es bonica, molt bonica!— li vaig dir, sense cuidarme dels companys de viatge, que tal volta 'ns observavan. —Miris, jo no tinch l' honor de coneixer-la, y potser es la primera vegada que la veig, pero, la seva fisonomia se 'm quedarà, de fixo, grabada en la memoria.

—¿Que está de broma!

—No es broma, puch jurarli que li dich la pura veritat; y hasta no vull pensarme que siga jo 'l primer mortal que li haja dit aquestas paraulas. ¿No es veritat que 'l seu promès ó potser lo seu marit, li haurán dit cent vegadas que vosté es molt hermosa?

—Ay, no senyor.

—¿Será cert? ¡Oh, quanta ditxa!

—¿Qué vol dir?

—Vull dir que, la seva figura, la seva amabilitat, la seva modestia y tot aquest conjunt de inapreciables bellesas, han cautivat lo meu ser de tal manera, que 'm sento disposat á estimarla sempre que vosté tinga á bè correspondrem aquesta pura y noble estimació!

—Ay, dispensi, que ja he arribat al fi de mon viatge.

—Si? pues jo també baixaré.

En efecte, pára el cotxe, baixa la meva companya y com es de suposar, jo detrás d' ella.

Entre frases y sospirs y entre juraments y promesas, vaig acompanyarla fins á la escala de casa seva.

Alli tinguè lloch nostra despedida, cordial, tendre, afectuosa.

Al darli l' últim adió, al mirar entre mas mans la seva má carinyosa, al contemplar los seus ulls esplendorosos y radiants d' alegríe, no vaig poguer contenirme y vaig estampar un óscul de pur amor sobre aquella maneta tan suau, tan fina y tan delicada.

Al contacte de mos llábis la vaig veurer estreméixer, tant, que fins lo farsellet que portava li caiguè á terra.

Llavors vaig tenir ocasió d' apreciar aquella hermosura de cap á peus; llavors vaig observar-la detingudament, y vaig veure.... que entre la seva bellesa, la seva gracia y la seva amabilitat, hi sobresortía una altra cosa.

Estava.... columnária.

E. CALLS.

## CANTARS

Las gotas que las flors mullan  
no son gotas de rosada,  
sino 'l plor de las doncellas  
que moren enamoradas.

—  
Voldría ser oreneta,  
per fer niu en ton balcò,  
y ab mon *piu piu* despertarte  
y morir á la tardò.

—  
He vist lladres que los prenen  
per cobdició de lo estrany,  
pero á aquells que roban honras  
no 'ls he vist agafar may.

B. G. RARESA.



## PLANETAS

Ab la déria dels diners,  
á pesar de sols fè un mes  
que 'n Valentí s' ha casat,  
aná á América ha pensat  
per fè 'l que fan los demès.

Ab facilitats no gayres,  
com molts altres també ho fan,  
ha dit: *nada!*... á Buenos-Aires!  
y evitarém los desayres  
de la fortuna inconstant.

Si cent duros com cent sous  
val aquí un bou, y allí 's trova  
per un duro, no te 'n mous;  
y enriqueix es peix al cove  
sols comprant y venent bous.

Veyentse ab tal càlcul, rich,  
als dos dias s' embarcava  
sense pena ni fatich,  
y casi sens dol deixava  
al detrás seu, Monjuich.

Perdudas las ilusions...  
llensant sospirs y oracions  
per un espòs á qui anyora,  
hi ha una pobre filadora  
al vapor dels *Amatllons*.

Entre tant la mar llaurant  
va un vapor tragantse millas  
proa al Sur, terra buscant,  
y una dona está filant  
plenas de fils las faldillas.

Llarga fetxa n' es passada;  
tempestats l' Agnés somnia  
d' angustia desesperada;  
més á la fi arriba 'l día  
que reb la *carta adorada!*

He arribat d' alló més bè,  
deya ell donantli consòl,  
Deixa, qu' ara miraré  
si es que puch fè algun dinè  
perque visquém panxa al Sol.

Va comensar un dijous  
'n Valentí Pò y Comellas  
á buscar per tot los bous,  
y en aquells paissos nous  
no va trovarhi... ni esquellas.

Quatre indios un dematí  
van trová á n' en Valentí,  
y agafantlo com si ré,  
se 'l van cargá á coll y bé  
y ab ell després van fugí.

No van valerli los planys  
ni lo dir qu' era casat,  
y entre mitx d' aquells companys  
hi va viurer cators' anys  
fentlos á tots de criat.

Un dia, per l' aygua mansa  
del port, lliscant demunt d' ell,  
poch á poch un barco avansa,  
y á popa, plé de esperansa,  
hi vè un home, casi vell.

Porta lo rostre colrat,  
mira ab anhel lo paratje  
ab cor qu' ab fúria li bat,  
y ab un caminar salvatge  
salta en terra emossionát.

—Qué miro!... Es en Valentí  
diu un, y ab mot que conmuo  
diu ell—Y l' Agnés?—Si... prou!  
La tens casada de nou.  
—Pero es ditxosa?...—Hasta allí!

No hi ha dol qu' al seu s' amidi;  
pálit com mort va quedar...  
No se 'l veyá bellugar...  
Y clavant la vista al mar,  
va pensar ab lo suicidi.

Com tot en lo mon s' esbrava,  
l' endemá se 'n entornava;  
y era, als tres mesos rodons,  
casat ab una india brava  
sens tenirhi relacions.

Ja fa d' això anys bastants;  
ell es lo *cacique* Anghora  
de la tribu dels Fahisáns,  
y l' Agnés es llevadora  
al carrer de 'n Ventrallans

SERRALLONGA.

## ESPURNAS

Sápiga la eterna víctima  
qu' aquest mon tè 'l següent lema:  
Aquell que no menja 's mor'  
y 'l pobre que 's mor' l' enterran.

Lo bullici d' un festí:  
molt luxo, molts crits, molts cotxes,  
y á la porta duas guardias  
per fer marxar d' allí als pobres.

¿Fracassa una insurrecció?  
Donchs, á dar mort á sos gefes.  
¿Triunfa? Si no hi ha prou créus,  
'ls darán la Creu Cuberta.

Si soch rich, tinch molts amichs  
que sa amistat, per mi, es boja;  
sempre tinch pòr que m' ofeguín  
ab los abraços que 'm dónan.

«L' amor no existeix» va dir  
un Tenorio al suicidarse,  
y al saberho l' altre día  
morí de dolor sa mare.

J. PUIG CASSANYAS.

## AL "PEU DE LA CREU"

Cada día al naxer l' auba,  
tot trist y sol,  
allí vaig tant si está núvol  
com si fa bó;  
passo allí tot lo sant día  
sens cap repós,  
á n' allí hi tinch jo ma vida,  
lo mèu amor;  
si d' aqueix lloch me treguèssen  
ja fora mort.  
Quan la nit estèn sas alas  
y 's va fènt fosch,  
me 'n torno á ma caseta  
buscant repós.  
¡Oh, Deu meu! jo vos demano  
ab tot lo cor,  
que quan la mort vulgau dar-me  
siga en eix lloch.

Si acás en rés puch servirte,  
volgut lector,  
pots trovar-me á totas horas  
que al carrer soch,  
del *Peu de la creu*, número  
quaranta dos;  
al portal de la escaleta,  
faig de pegot.

J. STARAMSA.

## EPIGRAMAS

—¡Malehit siga 'l primer  
día que ab tú 'm vaig casar!  
Deya ab rabia á sa muller  
l' atrafagat Baltasar.

—Jo, no 'l maleheixo, nó,  
sa muller li responia,  
perque aquell es l' únich día  
que várem passar-lo bó  
y ab verdadera alegría.

En Jaumet va barallarse  
y un ull li varen vuydá,  
en lo seu lloch va quedarse  
l' honor de 'n Jaume, l' ull... ¡cá!

En Miquel deya aquest día  
á n' en Gil que feya tinta  
pera ennegrir una cinta  
que 'l color vermell tenia:

—Home, veig que no te encallas  
per gastá 'ls diners en vá.

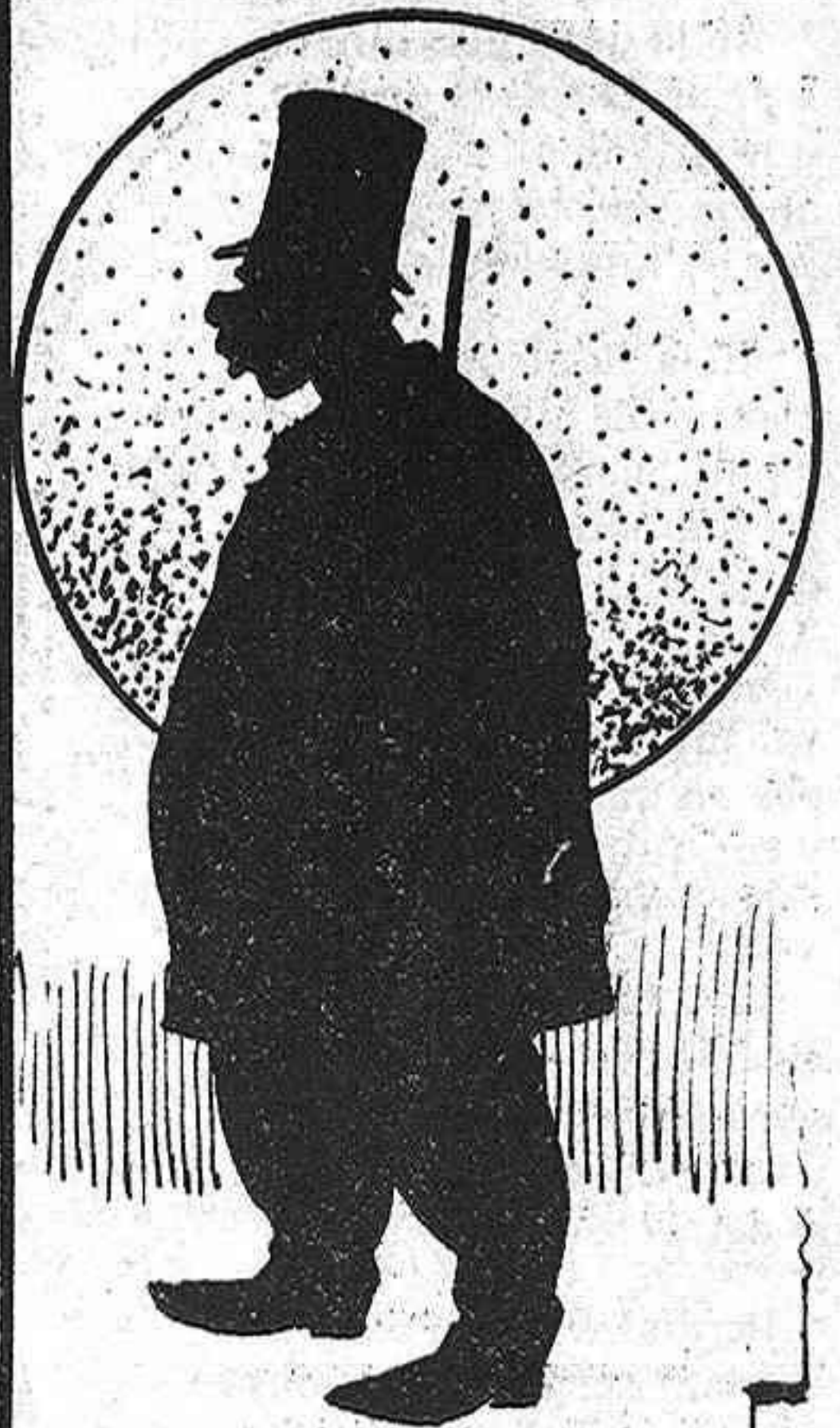
—¿Per qué?

—Tothom 't dirá  
que gastas molts *agallas*.

E. SUNYÉ Y S. LÓPEZ.

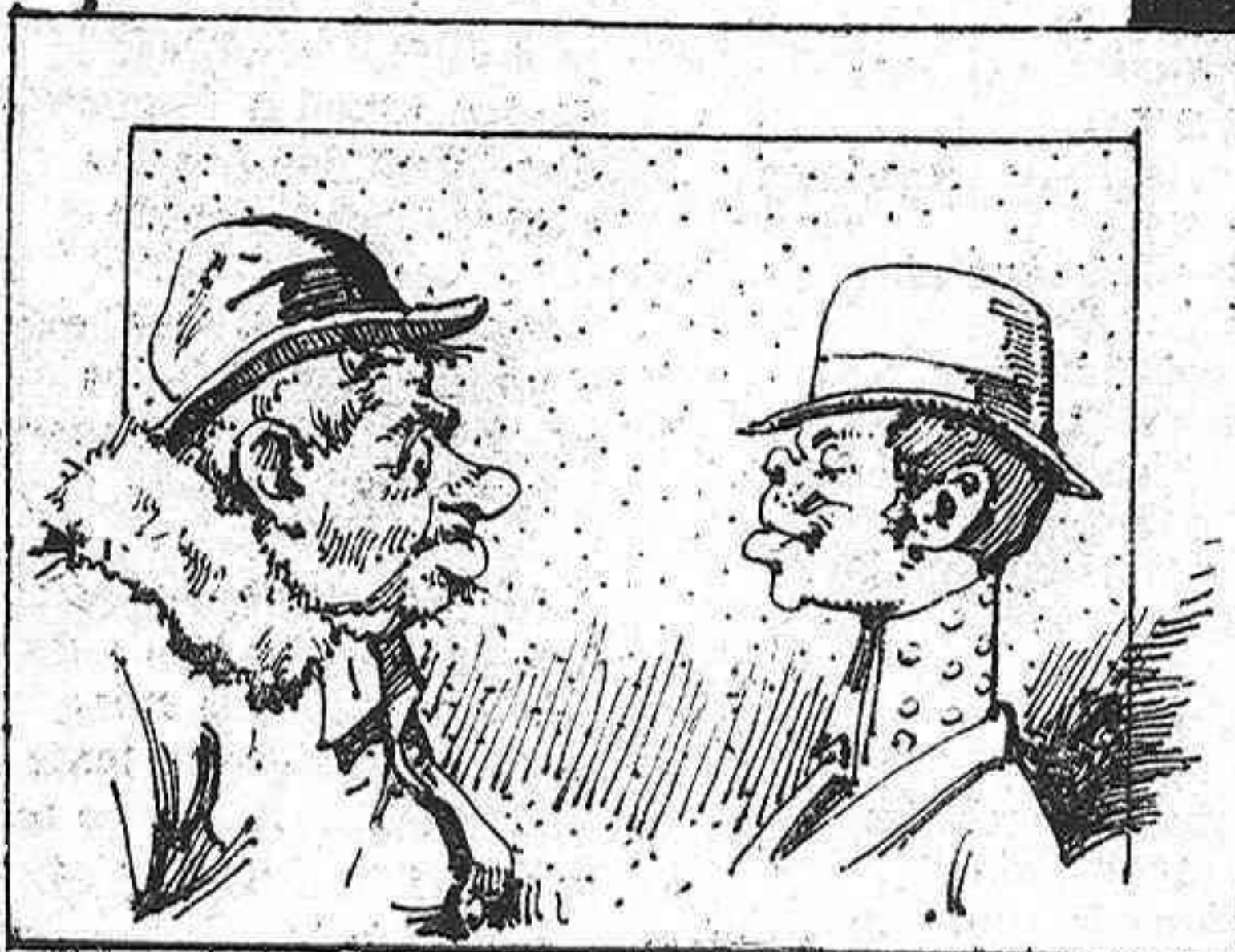


HUELGAS



—He vist un soldat que 'm mirava.....  
deixam aná cap á casa.

No 'n volia saber d' altra..  
per 16 horas tants clamors..  
Y 'ls cotxeros dels senyors  
que 'n treballém vint y quatre?



—No os tocará maia fitxa!  
no més vint horas, truhans?  
—Home, pitxò 'ls capelláns,  
que 'n treballan no més mitxa.

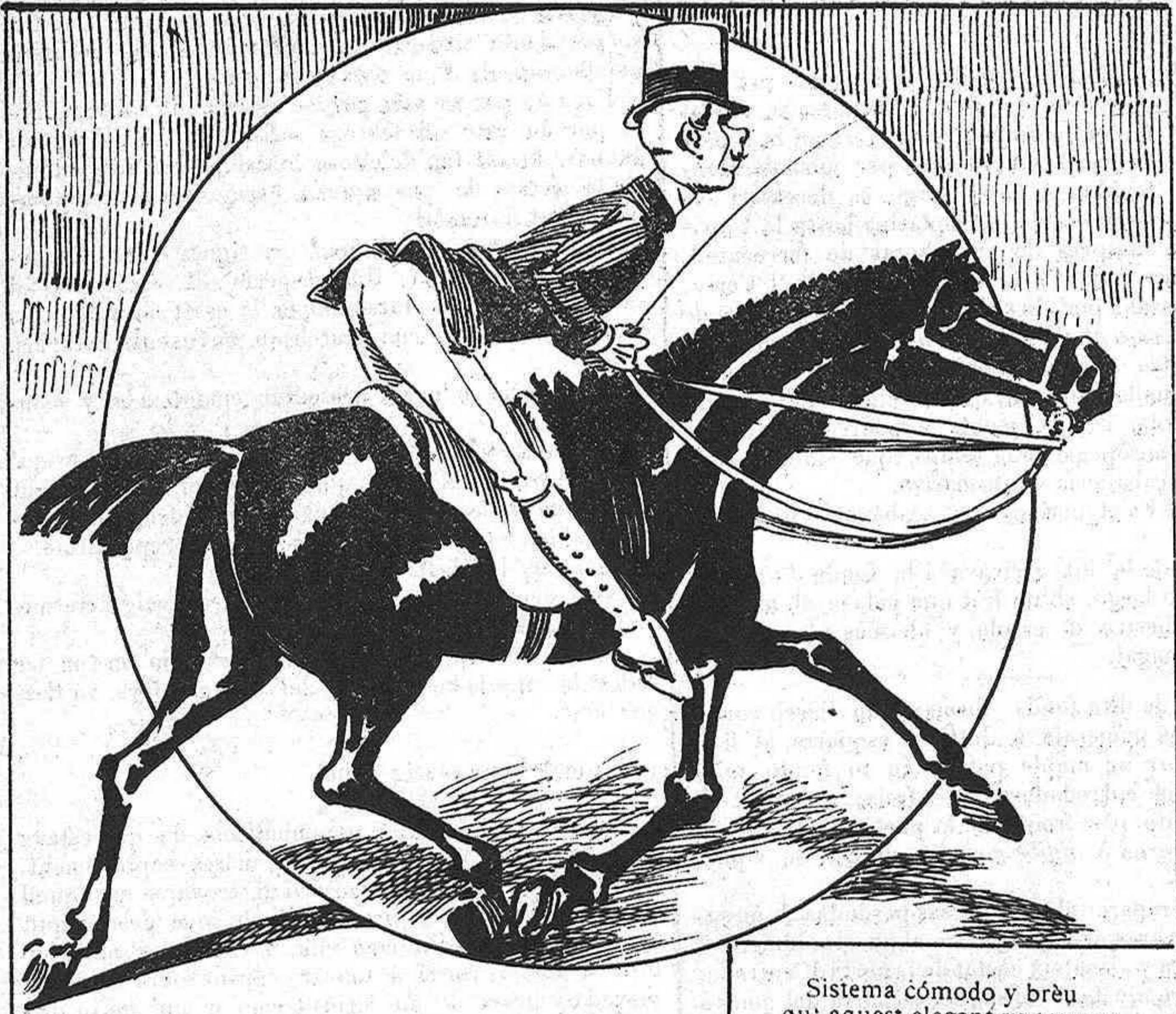


Ja que en lloch s' está tranquil  
faré vida de carril.

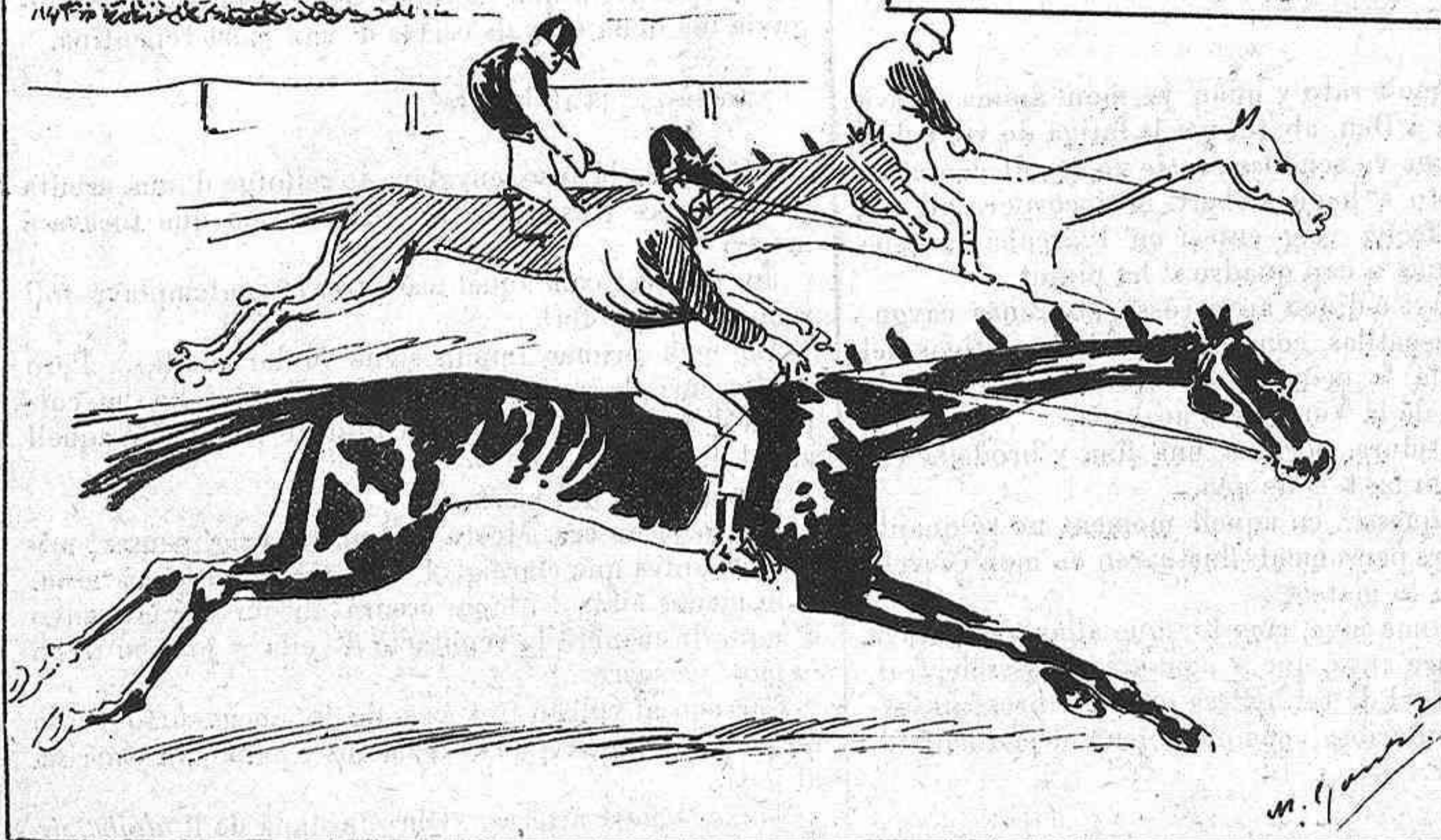


LA TOMASA

CARRERAS.—PRIMAVERA 1890



Sistema cómodo y brèu  
qu' aquest elegant va :raurer  
per sense girarse, veurer  
lo que passa al detras sèu.



Las arts estían desatesas;  
las industrias compromesas,  
p' els mestres no hi ha dinèrs;  
y 's donan munts de riquesas  
pel caball que corra més.



## HISTORIA QUE PODRÍA SER UN QUENTO

**S**i alguna vegada han estat per las Américas del Sur, y de passada, visitat la munió de pobles que forman la Banda Oriental, sabréu que, per anar de Montevideo á Cerro-largo, es necessari fer un viatge desde la Cisplatina hasta la Florida, després de vuyt horas de ferrocarril, pera pujar á la diligencia hasta 'l Cerro, passant per *Cerro de las cuentas*, *Cerro de las piedras*, *Cerro chato* y *Fraile muerto*, subjectes per espay de quatre ó cinch dias, á sufrir lo baldreix y sotrach d' aquella baluerna, que ab cínica indiferencia recorre regarots, camps, monts y pedregals; aixó si tenen sort d' ensopegar bon temps, que sinó, tindrán de viatjar ab caballería ó á *peuetería*.

Donchs, bè. Fa alguns anys qu' acabava de fer aquest viatge.

A las vuyt de la nit arrivava á la fonda *Jaureguiberri* de Cerro-largo, ab un fret que pelava, ab més gana qu' un mestre d' escola, y ab més són que un vigilant mal pagat.

L' entrada de dita fonda, formava un llarch corredor ab quartos numerats á dreta y esquerra; al fi d' aquest corredor un ample pati, y en lo fondo, mitx cobert per una enrredadera, un safreix; al costat d' aquest y frente per frente de la porta d' entrada, hi havia una cisterna ó *algibe* com ne diuhen en aquell país.

Després de reparar algunas forsas perdudas ab un suculent sopar, varen acompanyarme al quarto número 2 situat á la dreta y al mateix costat de la porta d' entrada.

Al ser dintre ajustant solsament la porta del quarto y deixant lo llum encès (s' ha de saber que jo sempro dormo ab claror), vaig ficarme al llit disposat á entregarme á *Morteo* per llargas horas.

Després de molt rato y quan ja mon ánima estava com entregada á Deu, abatut per la fatiga de vuyt dias sense dormir, me va semblar sentir un soroll com si la porta del quarto s' hagués obert. M' incorporo per escoltar y en efecte; veig entrar en l' arcoba, la nena més hermosa que 'n cap quadro s' ha pintat....

Tindria divuyt ó dinou anys; rossa, ab trenas caygudas sobre sas espatllas, com reposant de las fatigas del día; en tota ella 's marcava ab verdadera realitat la esbelta bellesa de la *Vénus* més acabada.

Per tota vestidura, portava una fina y brodada camisa blanca com un t... de nèu...

Jo... ab franquesa... en aquell moment no sé quants y quants estranys pensaments fluctuaren en mon cervell. Vostés farian lo mateix.

¿Quin es l' home jove, com jo, que allavors contava sols vint y quatre anys, que s' aguanta impassible, fret, devant d' un ángel de tal bellesa que se li presenta espontánea, voluntariosa, completament despullada d' ánima y de cos?...

Apesar d' aixó ¿pot ser no ho creuran? se dormiren en mí los instints dels sentits y 'ls desitjos del cor; triu-fant, devant lo estrany del cas, los impulsos del cap.

Considerava que jo era recient arriuat á una terra

que tal volta tindria que ser més tart ma segona pàtria, y aquesta reflexió me feu pensar més fredament en tan sorprendenta situació, contenint aixis los acometiments naturals d' un passatger desitj.

Pero no per xó vaig poguer estarme de contemplar-la per un rato ab febrosa satisfacció... Y ab aquest éxtasis, durant tan deleitosa contemplació, vaig adquirir la certesa de que aquella hermosura estava completament dormida!

Del seu estat, se deduhían los signes d' un caracterisat sonambulisme! Una especie d' estat parcial catalíptich que no interrompia l' estat natural de la forsa de la vida. Era un letarch ab moviments naturals.

La situació se 'm va presentar complicada y compromesa.

Si ella sortia del meu quarto del mateix modo qu' havia entrat, si algú més que jo la veyia, no solsament comprometia la seva reputació, si que además eran incalculables las consecuencias que podria reportarme.

¿Qué fer, donchs!...

No sabent quina resolució emprendre vaig determinar despertarla.

Dit y fet. Després de molts esforços que 'm van fer suhar la cansalada, á pesar del fret que feya, va despertar-se.

Ei mal' hora vareig ferho!

Siga efecte del mateix sonambulisme de que estava possehida, siga que la despertés massa soptadament, siga la vergonya que va causarli al trovarse en aquell lloch despullada y en brassos d' un jove desconegut, vestit casi tan senzill com ella, 'l cas es, qu' aixis qu' obrí 'ls ulls los torná á tancar, cayent sobre meu desmayada y presa d' un furios tremolor qu' anava disminuint al propi temps que tot son cos 's gelava.

A causa de tal estat, li sobrevingué un aterrador atach epiléptich que després de dos horas de fèra angunia me doná senyals certas d' una mort repentina.

¡Morta!..... ¡Tan bonica!.....

Ab veu de bronso senyalava lo relloige d' una ermita propana las tres del matí, semblantme que tocava á morts!

Jo, tan fret com aquell cadavre, la contemplava foll y no sabia qué fer!...

Lo meu primer impulsu sigué cridar auxili.... Pero ¿quí creuria la vritat de lo sucehit? ¿Quí no 'm culparia d' homicida ab fi premeditat de violar á 'n aquell ángel de Deu?...

¿Com sortir del pas?...

Morta ja ho era. Morta per morta, vaig pensar, millor es, antes que clareigi 'l día, tirar-la á la cisterna. A lo menos aixis tothom creurá ab un suícidu; salvo d' aquesta manera la reputació d' ella y jo... 'm trech lo mort de sobre....

Carrego al coll lo fret cos de la nena; surto sense fer soroll del meu quarto tremolós y palpejant y arrivo al pati.

Deixo 'l mort á terra... Obro la tapa de l' *algibe*, m' ajupo per agafar-la morta y tirar-la en son fons com un melò en fresch... y en aquest precís moment sento qu' obrían la porta d' entrada del meu quarto.

Lo soroll de la clau me va despertar! RUFINO.



## MEMORIAS D' UN BOLERO

### ACABAMENT

No balla ja 'n Cirera, no balla ni bromeja,  
d' ensá de la coixera no 'l deixa lo neguit;  
en vá la *pela* busca y als coneguts trampeja,  
cap ral ningú li fia, ni cosa de profit.

Un dia que l' Hortensia donant l' anglés á dida,  
perduda la paciència torná á nostra ciutat,  
topant ab lo seu pare, de llástima eternida,  
va darli quatre duros y un pantalón tronat.

—«Gracias filla,—digué l' ex-cancanista,  
»y aixís que tornis á ballá al Liceo  
»mira si forma en ta amorosa llista  
»algun *tipo* que 'm puga dá un *empleyo*;  
»no puch moure las camas per sort trista,  
»més, podria ben ser, guarda *passeyo*;  
»no m' olvidis, ja ho sabs, jo t' ho suplico,  
»si no vols que la fam me tiri á *pico*.

A los pochos dias escripturada  
com á *bolera* de lo millor,  
entrá al Liceo, l' hermosa diva  
y sa presencia feu gran furor;  
altre vegada tots los Tenorios  
á los peus d' ella tiráren flors;  
però com qu' ella no era gens tonta,  
va *enamorarse* d' un regidor.

Com la gana á ningú prova,  
sapiguent semblanta nova,  
satisfet y coixeiant,  
en Cirera, tenint déria  
de espolsarse la miseria  
aná á trovarla al instant.  
—Que tal filla?—Molt be pare!  
—Tinch *empleyo*?—Si, per are  
l' únich que darvos se os pot  
es...—De *capatás*?—No.—Bueno.  
Agutsil?—Menos.—Serenó?  
—No.—Donchs de qué?—De *burol*.

—¡Punxa sarrias!  
en ma vida!  
fréstech crida  
'l *baylari*:  
—¿Te figuras  
tal vegada  
que m' agrada  
dar que dí?  
—Pero, pare  
¡paciencia!  
diu l' Hortensia:  
aprofitéu  
lo que os dona  
qui á molts mana;  
patint gana  
¿qué faréu?

—  
Espera  
Cirera  
xaripa  
mes bona,  
rés dona

ni atipa  
no tindre  
cap sou;  
¡no dormis!  
ni 't formis  
concepte  
per are,  
prepara  
y acepta  
depressa  
lo jou!  
Pensa:  
llensa  
un ¡ay!  
y....  
¡PROU!

## EPILECH

Ab aqueix *Prou*, las memorias  
de 'n Tercerilla 'l bolero  
se estroncan, sent niu d' historias.  
¿Es que no sapigué ferho,  
ó tenia altres cabórias?

¿Es que la mort despiadada,  
aniquilá al infelís  
sens tindre l' obra acabada,  
ó es que li dáren *panis*  
per' ofegar sa cantada?

Lo cas es que s' ha deixat  
moltas cosas; ha parlat  
d' una noya d' en Cirera,  
haventne quatre *amparat*.  
¿Las demás feren *carrera*?

¿Seguíren igual camí  
de sa germana galana?  
¿Resta encara molt que dí?  
¿feren sort com sa germana?  
¿Es alló que no 's pot dí?

Aixó 'l lector se pregunta  
llegint aqueix estrambótich  
farséll d' embolichs qu' ajusta,  
y que tenen molt de gótich  
sols perque acaban en *punta*.

Pero jo, fente un favor,  
tenint més *datos* espero  
darte un' *altra part*, lector,  
si un día 'm trovo d' humor  
y no 'ns falta temps per ferho.

Més, sí, puch assegurar,  
si algú, ab aixó, 'l nás arrufa,  
que més bonica será,  
y que forma no tindrà  
com aqueixa, de *Baldufa*.

JOSEPH M.<sup>a</sup> CODOLSA.

FI

## QUENTOS

Cullit al vol.

La setmana passada moments antes de tenir lloch la  
huelga general.

—Morell, hauríam de mirar que també féssin huelga  
las modistas.

—¿Y si nó volen plegar, com ho farém?

—¡Aixó ray! Aném de botiga en botiga y si convè  
hasta las hi trencarém lo fil.

Un viatjant diu al camarer que 'l cridi per anarsen  
en lo primer tren.

L' endemá dematí truca lo camarer, que s' havia  
adormit, en la porta del viatjant.

—Qui há? diu aquest.

—No es vosté que volia sortir en lo primer tren?

—Si.

—Está bè; dormi, dormi tranquil, que lo tren ja ha  
marxat.





—No vols anà ab la Dolores?  
Mírala;... ara 't vè bè.  
—No, Arturo, avuy no pot sè;  
ja he treballat las vuyt horas.



—Sabs que son?... Uns tabalóts  
que l' han pegada ara en dir  
que tot s' ha de repartir.  
—Jo també haig de ser de tòts?



—Qué voldrias ser, Mariana?  
—Jo?... ja ho sabs, republicana.



—No 'm vols escoltà, Mercè?  
—Es festa, no 's pot fer ré.

—Tú may fas huelga, company!  
—Proy que la hacemos tot l' any.



—Qué 't sembla?... Estás bè Pascual?  
ben tips y en aquest rasès...  
—Ah, si, noy... per mi, aquest es  
lo perfecte estat social.



## NOSTRE RETRATO

FABIANA GARCIA

Notabilíssima artista còmica qu' ha sigut las delicias de quants públichs han pogut tenir lo gust d' admirar las sèvas qualitats pera lo difícil art que professa.

Jermana del no menos ponderat D. Domingo, ha compartit quasi sempre ab aquest la pluja d' aplausos qu' ha pogut escoltar durant sa llarga carrera artística.

Ha treballat en las principals companyías de Espanya, y es avuy un dels puntals de la que actúa en nostre Teatro Principal.



PRINCIPAL.—Dimars passat se reanudàren las representacions de *España* interrompudas á causa del estat anormal en que 's trovava aquesta ciutat la setmana passada.

Probablement lo dissapte pròxim s' hi haurá anyadit algun tros de música aixís com se variarà la marxa final y algun artista, á fi de que la obra obtingui lo favor y simpatía del públich.

Celebraríam que ab las *mitxas solas y talòns* en projecte, resulti lo que anuncian los cartells «aplaudida obra de gran espectáculo».

ROMEA.—Poch podém dir d' aquest teatro á no ser que lo diumenje va donarse funció tarde y nit ab bona entrada á la tarde y flaca lo vespre per motiu de las circunstancias.

Lo benefici del distingit poeta Sr. Guimerá que devía tenir lloch lo dilluns, va tenir que aplassarse, lo mateix que l' estreno de *Lo Castell y la Masia* del nostre amich y colaborador D. Conrat Roure, tot lo qual segurament tindrà lloch.... en la próxima temporada.

Lo dilluns va donarse una funció á benefici del públich: *Lo Contramestre* de Pitarra y *Pare y Padri* del nostre director.

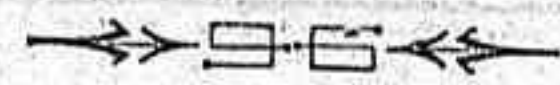
Aquest teatro 's tancarà segurament al fi de la present setmana.

Los demés teatros, á causa de haver permanescut tancats, cap novetat han pogut presentar, habentse aplassat en lo teatro de Novedats lo benefici dels porters y acomodadors, que tindrà lloch avay, y lo del reputat actor de caràcter don Miquel Pigrau, que además de representar lo cada día mes aplaudit drama de espectacle *Jenny*, estrenará un diülech original del nostre amich y company de redacció Joaquim Ayné Rabell, titolat: *De pares á fills*.

També lo teatro Catalunya anuncia lo benefici de la senyoreta Campos ab una extraordinaria funció, anunciante definitivamente en lo Tivoli pera dissapte pròxim lo estreno de *La Virgen del Mar*, sarzuela de gran espectacle que conta ab lo favorable auspici de que lo decorat, completament nou, ha sigut encarregat als reputats escenógrafos senyors Soler y Roviroza, Carreras y Vilomara.

UN CÒMICH RETIRAT.

## QUI JEMEGA... JA HA REBUT



—¿Que 'ts casada ja, Pauleta?

—Que haig de ser ¡pobre de mí!

—Com que veig que fas tan bulto...

—Que vols ferhi... si es aixís.

—Bè, però... ¿qué tens...? ¿qué 't passa...?

¿Que heu renyit ab en Martí?...  
Com te veig tan enfadada,

algo grave deus tenir.

—Si que tinch. Entre altrás cosas, tinch un día més que ahí.

—No siguis plaga, Pauleta...

¿Tan mateix haveu renyit...?

¿Que no volen que t' hi casis...?

—Prou, que ho volen; ¡aixó sí! pero ell... el pillo y gran murri...

—¿No 's vol casar?

—¡Cá...! ni 'ls mils.

—Si que tè poca vergonya...!

—Que no vol casarse, diu,

fins que tregui la primera...

—¡Ay carat! Si qu' es felís.

—Ahir mateix vaig trovarlo

y mitj plorant, li vaig dir:

«Mira, noy, que passa 'l temps

y casarnos es precis;

pus si 'l pare se 'n entera

hi haurá las de sant Quintín.

Considera com me trovo;

fèste cárrech com estich...

mira... que hi entrat als nou.»

¿Y sabs tú, lo que 'm va dí...?

—«Noya, si has entrat, als nou...

vès; ¡¡procuran á surtir!!»

LLUIS SALVADOR.

## QUENTOS

—Es á dir qu' estavas amohinat de tant estar al llit?

—Si, noy, si; y si haguès tingut una pistola ....

—¿Qué haurías fet?

—¿Qué? M' hauría entretingut á tirar tiros á las vigas.

V. BADIAS PUYAL.

—¿Qué tens? pregunta una mare á un nen que ve plorant.

—Lo mestre m' ha pegat.

—¿Y per qué?

—Perque m' ha... m' ha preguntat qui es Déu

—¿Y tú que li has contestat?

—Que era un número de l' aritmética.

Una noya molt de la broma 's creya que infancia derivava de infantería, y deya:

—Jo tenia un caràcter molt alegre quan era á la infantería

D. BARTRINA.



LA TOMASA  
LA LLEY MARCIAL.



—Ahont vás, Marcial?  
—Pús, á vore ab quin premís han publicat la meua lley.  
—Oy qu' aixina m' ho han dit.

LO MODERN «NARCISO»



Fumant y ab lo vestit bò  
no crech que 'm diguii que no.



## Campanadas

Sentim tenir que repetir al nostre estimat colega *La Baylarina* de Banyolas, que lo titol del seu setmanari no es catalá, ni las probas que 'ns dóna per' afirmar lo contrari son probas, pus deixan de serho desde 'l moment que la paraula á la que vol aplicar la regla de que, á seguida de i s' escriu ay, no es catalana.

No véu, Sant Cristiá, que aplicant aquesta regla serian catalenas las paraulas *bayle, donayre, etc.*

Y aquest exemple volia que 'ns tregués de duptes?

La única paraula catalana pera calificar lo que vosté vol, es: *ballador*, de ballar, que provè del llatí *ballare*.

Y ja que hi som y 'ns diu de que si ho sabian *avans* de *neixer* LA TOMASA, los hi dirém que *avans* es adelantar alguna cosa: com si diguessim, lo revés de *antes*; y de la paraula *neixer*, també mal escrita, no 'n volém parlar pera no passar plassa de puritans, y sols li significuém la primera per esser de *calibre*.

Ara una pregunta:

A quin diccionari catalá han vist vostés la paraula: *baylarina*?

En los Jochs Florals d'enguany ha sigut premiat ab lo premi d' honor «La flor natural», lo nostre amich y colaborador D. Joseph Martí y Folguera.

Fa poch, l'estreno de *La dona honrada*, ara lo primer premi de la tradicional festa...

Qué 'n farà de tan llorer?

En Romero de la Bleda hi déu trovar gust en ensarronar als pobres madrilenyos.

Ja fa temps 'ls va alzar la camisa ab lo del *muñeco de Gracia*... Ara ab la clave equivocada del télegrama del seu *compadre*.

No tenia mala *clave* ahir vespre...

A Girona y sos voltants hi va caurer fa tres ó quatre dias una pedregada que va rompre molts vidres, refrescant l'atmosfera considerablement.

Per la part de La Escala va malmetrer lo *météoro* molts sembrats, baixant lo termómetro fins á deixarse sentir fret de debó.

En algunas montanyas dels Pirineus ha tornat á nevar copiosament.

Rés... hasta la primavera está de huelga, al menos digués las horas que vol...

Ho dihém per los abrichs.

Ha sigut nombrat director facultatiu del establiment «Aguas azoadas de Barcelona» nostre amich lo reputat doctor D. Tomás Campos.

Al felicitar al amich per son nomenclament, no podém menos de trasmetre també nostre aplauso á la direcció del establiment per tant acertada elecció.

Nostre colega *Lo Pregoner* nos prega fem públich que causas involuntarias á la redacció féren que no 's publiqués lo número del diumenje próxim passat.

Sembla que los seus caixistas també estavan de *huelga*.

Diu que ho fem públich per evitar malas inteligencias y porque algun lector no 'ls hi adelanti algun *pare-nostre*.

Ja ho saben... l'ajuntament rebaixa la paga al doctor Ferrán perque un empleat del municipi no pot tenir mes sou que lo *quese* de las dependencias municipals com es lo secretari.

—Senyor Ferrán, que no podria inocular alguna cosa á los iniciadors de aquest pensament?

No té mes *virgulas* que la de la ràbia?

Végi... miriho.

Dels llochs en hont hi ha hagut mes *trompadas*, es segurament *Tourcoin*.

Allí los *caloyos* han tingut feyna llarga.

En lo *Puerto de Santa Maria*, hi ha una companyia que ha de tenir molta virtut en aquestos temps de reformas economicas-obreras.

L'entrada que 's dona per seccions ó siga pera *passas cómicas*, es de cinch céntims.

L'empresa déu pagar als pobres actors ab *passas*.

Tots deuen somiar ab lo sou de 'n Massini y la Patti.

Lo nostre amich y colaborador D. Manel Ribot y Serra, director de «La Revista de Sabadell», ha tingut la desgracia de que una engravació li malmetés un dit de la mà.

Sentim lo fet y desitxém un prompte alivio á nostre amich y company.

S'han suspés las Carreras en lo Hipodromo d'aquesta Capital.

No es estrany. Ab las que hi ha hagut aquestos dias en la Rambla ha desaparegut l'alicient de la novetat.

Diu qu'entre los presos fets aquestos dias n'hi figura un qu' havia sigut ajudant del Cabecilla *Cucala*.

Quan un es *guerrero pur sanch*, no mira la causa que defensa.

Rés... massa génit!

Ha mort D. Melcior Ferrer, distingit home polítich y abogad de primera fila, quan encara no arrivava á una edat molt avansada.

Ho sentim de veras.

Tants com n'hi há que fent *múlis*, farien un favor á la societat.

Qué hi farém!...

Bè, com quedém? Quants anys tenia l'assessí y suicida del carrer de la Boqueria?

*El Noticiero* va dir que contava 56 anys; *La Publicidad* 52 y *El Suplemento* 42.

Casi per saberho de positiu s' hauria de fer una regla de tres ab las anteriors cantitats...

Quins reposters!... ay, volia dir: *reporters*.

Tambè ha mort lo conseqent polítich D. E. Maissonave; qu' havia ocupat alts càrrechs y era un demócrata de debó.

Tambè ha baixat á la fossa quan encar era relativament jove.

Que descansi en pau!

Ja no vè en Mazzantini.

Nosaltres que ja 'l teniam á mitx coll...

Are hem de contentarnos ab *Espartero* y un altre que per ara vé d' *acónit*.

Veyám qui será...

Sentim molt que lo senyor Pelaez rebès la ferida que tan villanament va se-li inferida, pero vaja, no va parlarse tant del atentat á Alejandro II de Russia.

Son *cuquidas* del ofici.

Hagués estudiat pera bisbe.

Per la empresa de un nou Teatro Regional que s' inaugurarà en la próxima temporada d' hivern, han sigut ventajosament contractats los coneguts y aplaudits artistas D.<sup>a</sup> Carme Parreño, D. Lleó Fontova, D. Theodor Bonaplata, D. Hermenegildo Goula, D. Frederich Fuentes, y algun altre.

Sentim de veras aquest desmoronament del nostre antich Teatro, y l'art ne demani compte á qui 'n tingui la culpa.

Ab... *franquesa*.

Segons un periódich de Sevilla, ab lo debut de la *Nevada* s' han recaudat quatre mil pessetas menos que l' any passat ab la mateixa artista.

Bè, com qu' aquest hivern ha sigut fret, la *neu* déu haver fet baixa.



## SOTA LA PARRA

Cantars



Quan en las pastelerias  
veig tortells de á tres pessetas,  
no puch compendrer perquè  
penso en ta cara, Marieta.

Apesar de que en eix mon  
tota cosa va passant,  
tinch una pesseta falsa  
que may la puch fer passar.

Totas las nits en ton quarto  
llum hi veig mitj' hora justa.  
¿Es qu' estás pensant ab mi  
ó es qu' estás buscante pussas?

De totas las bestias fèras  
que corren avuy pe 'l mon,  
solsament la meva sogra  
es l' única que 'm fá pòr.

Totas las donas que portan  
demunt del pit una creu,  
diuhen en llenguatge mut:  
«Lo meu amant, aquí jeu.»

Que 'ts hermosa no cal dirho,  
aixó massa ho sab tothom;  
lo que no sab, es que, noya,  
ets més bruta qu' un llardò.

Mariners que pregunteu  
las horas á las estrellas,  
pregunteu ahont es la Paula  
que 'm déu catorze pessetas.

LL. MILLÀ.

## GALERIA DE CELEBRITATS

10 CENTIMS RETRATO

Figuran ja en aquesta celebrada galeria de retratos sobre Cartulina deguts al llàpis del dibuixant especialista en aquest género, Sr. Punts suspenssius, una escultida colecció en la que hi constan, entre altres las personalitats artísticas E. Mendoza Tenorio, F. Soler de Ros, J. Guerra, C. Parreño, Y. Llorens, D. Perlá, C. Martinez, L. Fons de Calvera, A. Vico, T. Edison, Y. Peral, J. Gayarre, F. Uetam, E. Laban, E. Planas, M. Matorrodona, J. García Parreño, F. Soler, T. Bonaplata, B. Galofre, F. Urgellés, A. Soler, H. Goula, T. Baró, Amadeo, F. Fuentes, M. Gambardella, E. Leonardi, D. García, Ll. Campos, Ll. Albert, A. Rossi, J. Valero, E. Duse, F. Maciá, F. Marull, P. Huguet, V. Balaguer, D. Rodríguez, P. Duque, F. García, etcétera.

Litografia Barcelonesa

DE

RIBERÁ Y ESTANY

56, SANT PAU, 56.

ESMERO, PROMPTITUT Y ECONOMÍA

en treballs de cromo, llàpis y grabat.

## ESPECTACLES

TEATRO INTERNACIONAL.—Grans funcions en totas las capitals, ciutats y poblets del mon.

Simulacros, carreras de caballs y de peons, camas trencadas, tupins esberlats, &

S' han disparat molts proyectils; desde la bala de Remington hasta lo sigrò ab las tiras de goma, ab intermedis de pedras, tronxos, patatas y altres tubérculs.

En las negociacions fins ara los cotxeros han sigut tractats com la nació més favorescuda.

La entrada ha sigut gratis y alguns s' gratan encara.  
La funció no s' ha acabat del tot.

## Telégramas

Berlín 6.—7 matí.—Las huelgas s' han portat á cap ab tota tranquilitat.

Los obrers han dat mostrars de ser dignes de las ventajitas que solicitan.

S' han fet molts presòns.

París 6.—8 id.—Las classes elevadas contemplan ab admiració á nostres obrers.

Las tropas han cargat á la bayoneta catorse vegadas.  
Lluisa Michel y altres revolucionaris ja son al *estaro*.  
Las presòns vessan d' anarquistas.

Roma 6.—8 id.—Italia s' ha endut la palma en aquesta gran manifestació obrera.—Tant ordre sembla mentida.

Las casas de socorro no han descansat ni un moment.

Plassa de Catalunya 7.—8 id.—Tot está acabat. Nostres obrers han sigut l' admiració del món.

Hi ha hagut un ó dos morts, dotse ó catorse ferits, y un centenar de presos.

La ferida de Pelaez en lo *sobretudo*, ha resultat de pronóstich reservat.

Los obrers tornarán á treballar aixís que vulgan.

Madrid 7.—6 id.—Lo gobernador Sr. Aguilera enfilat dalt d' un Kiosko ha arengat á las masses sent eternir als huelguistas.

Passat d' algun crit subversiu y algun tronxo, no hi ha hagut rés notable.

No se sab si lo Sr. Aguilera será nombrat Marqués del Kiosko.

## NOTICIAS MARITIMAS

La fragata cosmopolita *Odeón*, ha abordat al vapor regional *Teatro catalá*.

La tripulació del vapor obehint á un sentiment d' *ordre nacional*, ha abandonat lo bastiment embarcantse en lo magnífich y elegant crucero *Novelats* qu' estava fondeijat en la entrada del Passeig de Gracia.

La bandera regional del vapor, oneja gallardament en las drissas de la *cangreja* del crucero.

Lo capitá *Mir* ha manat safarrancho de combat.

## CORRESPONDENCIA

Anirá: M. Gardó, Lluis Salvador, Lluis Millá, Enrich Petit, C. Tite-lla, E. Calls, J. Ramage.

Algo de: K. Novas del K. Stell, Enriqueta C, F. Garcia y A., Tristis Miquis, Loris Melikoff, E. B. D. O. 1.º, Sacas

S. Fábregas C: Miris que tenim poesias de vosté per los sigles de los sigles.

S' han rebut 11 treballs més que reposan en lo fondo del cove,



# AVIS IMPORTANT

## BARCELONA ALEGRE

SEMANARIO FESTIVO E ILUSTRADO

Saldrá á luz el próximo mártes 13 del actual con escogido texto y notables dibujos, debido á nuestros primeros poetas y dibujantes.

Dicho Semanario se compondrá de 8 páginas y su precio será solo de

**5 CÉNTIMOS**



### SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

#### XARADA

En *prima-tercera* lletra trovarás; ab *segona* sola molts cops ne beurás. Si no obstant, lector, ton saber se dóna... mon *total* farás ab un nom de dona.

RAMÓN OJEDA LÓPEZ.

#### II.

Consonant es ma *primera* ma *segona*, musical, y trovarás un nom d' home si acás buscas la *total*.

M. EMULAP.

#### INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que treyentli una lletra cada vegada, comensant pel darrera, dónguin los següents resultats: 1.º Carrer de Barcelona; 2.º Eyna de forner; 3.º En casi tots los terrats n' hi ha; 4.º Aliment, 5.º Consonant.

JAUME VILAGELIU.

#### LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
- 5 5 1 2 3 1.—En los cotxes.
- 3 4 5 5 7.—En las cartas.
- 6 7 2 1.—Animal.
- 3 7 5.—Astre.
- 5 1.—Nota musical.
- 1.—Vocal.

UN INGLÉS.

#### ENIGMA

Amado, Elías, Isaac, Paciá, Martí, Ramón.

Colocar aquestos noms d' home, de modo que ab una lletra de cada un, y llegit de dalt á baix, formi un altre nom d' home.

F. RODRIGET P.

#### ROMBO

Sustituir los punts ab lletres que llegit vertical y horisontal, digan: primera ratlla: Consonant.—2.ª: Part de la persona.—3.ª: Poble de la provincia de Barcelona.—4.ª: Aliment.—5.ª: Consonant.

M. SANSAR Y C.ª

#### MUDANSA

Nom d' home has de trová la *total* posada ab *a*, part de persona ha de sé la *total* posada ab *e*; los canaris solen dir ma *total* posada ab *i*, y en molts casas penso jo que hi ha *total* posat ab *o*.

SACAS.

#### GEROGLIFICH

~~PER~~  
S : P  
1 8 9 0  
A

UN IBÉRICH MANRESÁ.

#### SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada-conversa.—*Car-bo-nè*.  
Problema.— $20 + 7 + 3 + 2 + 1 = 42$   
 $55 - 7 - 3 - 2 - 1 = 42$   
 $1 \times 7 \times 3 \times 2 \times 1 = 42$   
 $1764 : 7 : 3 : 2 : 1 = 42$

1849

Xarada.—*Cis-te-lla*.  
Trenca-caps.—*Flavio Andó*.  
Anagrama.—*Avi-Via*.  
Logogrifo numérich.—*Gladstone*.

#### LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI  
Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre. . . . . 1'50 ptas.  
Cuba y Puerto Rico id. . . . . 2 ..  
Extranger id. . . . . 2'50 ..

NOTA—Totà reclamació podrá dirigitse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Pau, n.º 56. LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lít. Barcelonesa, S. Pau, 56.—Barña.